

Τὸ ἐμπόριον τῆς Νήσου συνίσταται εἰς τὰ ἴδια προϊόντα, καὶ κατὰ δεύτερον λόγον εἰς τὰ προϊόντα τῆς Καρμανίας, ἢτοι Κιλικίας. Ἴδὲ τὰ πρῶτα.

Βαμβάκια — Συναζονται ἐτησίως εἰς τὴν Κύπρον 5,000 βάλλαι εἰς καιρὸν εὐτυχίας, καὶ 3,000 εἰς καιρὸν δυστυχίας.

Ἡ ποιότης τῶν εἶναι καλιτέρα ἀπὸ τὰ λοιπὰ τῆς Τουρκίας, κατὰ τὴν ἐπίκρισιν τῶν Εὐρωπαϊῶν τεχνιτῶν, καὶ οἱ Γάλλοι τὰ διαιρῶν εἰς τὰ Ὠραιότερα εἰς τὰ Καλοπώλητα, εἰς τὰ Μέτρια (Passables), καὶ εἰς τὰ Πωλητέα (Vendables).

Εὐπαρασκευάστος ὀνομάζεται ἡ ἀποστολὴ, ὅταν εἰς 10 βάλλας ἔχη 5 βάλλας ἀπὸ τὰ καλοπώλητα, 3 ἀπὸ τὰ Ὠραιότερα, καὶ ἀνὰ μίαν ἀπὸ τὰ λοιπὰ.

Τὰ Ὠραιότερα γίνονται εἰς τὰ ποτιστικὰ χωράφια, τὰ δ' ἄλλα εἰς τὰ ὄρεινα, ἢ ἀπότιστα. Ὅλα τὰ βαμβάκια πωλῶνται εἰς τολύπας, πρὸς 800 δραχμάς, καὶ 100 τολύπαι συνθέτουν κοινῶς τὴν βάλλαν, ζυγίζουσαν περὶ τὰς 200 ὀκάδας. Ἡ Κύπρος ὑπὸ τῆς Ἑνετίας, ἔδιδεν ἐτησίως περὶ τὰς 30,000 βάλλας βαμβάκια, καὶ ἦτον ἀναλόγως πολυανθρωποτέρα. Τὰ μετὰ τῆς Κύπρου εἶναι μετρίου ποιότητος, καὶ τὰ καλῆτερα συναζονται περὶ τὴν Ἀμμόχωστον.

Τὰ μαλλία συμποσῶνται εἰς 500 βάλλας κατ' ἔτος. Τὰ λοιπὰ προϊόντα εἶναι ἐρυθρόδανον (ρίζαρι), πρινοκόκκι, τερεβινθίνη, σιτάρια, στερρόστακτη, κρασία περίφημα, τὰ ὀνομαζόμενα Κομμανταρία, γινόμενα εἰς τὰ πλησιόχωρα τῆς Πάφου, καὶ Ἀμαθῦντος, ἄλατα, χάλκανθος, καὶ κεράτια.

Τὰ δὲ δεύτερα εἶναι

Στύραξ, καμηλόμαλλον, πτίλον, κηρία, καὶ κηκίδα.

Ὅλα ταῦτα συντρέχουν εἰς τὸ νὰ μεγαλύνουν τὸ ἐμπόριον τῆς Κύπρου μὲ τὴν Λιβόρνον, Μασαλίαν, Τριέστιον, Βενετίαν, Συρίαν, Αἴγυπτον, καὶ τὴν Τουρκίαν. Ἡ Σμύρνη συμμετέχει εἰς αὐτὸ, κάμνουσα ἀρκετὰς παραγγελίας, ἢ δὲ πληρωμὴ γίνεται ἢ μὲ νομίσματα μετὰ

τα.

τακαμιζόμενα εἰς μέταλλον, ἢ μὲ συναλλαγματικά ἐπὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἢ καὶ μὲ πραγματείας τιναὶς τῆς Εὐρώπης.

Οἱ Κύπριοι δαπανοῦν πολλὰ ἀπὸ τὰ βαμβάκιά των εἰς τὴν ὕφανσιν διαφόρων πανίων, τὰ ὅποια πωλοῦσι διὰ τὴν Τουρκίαν λευκὰ διὰ σινδόνια, καὶ παρόμοια, ἢ τυπωμένα εἰς διάφορα χρώματα, καὶ σχήματα διὰ πρόσωπα προσκεφαλαίων, στραμάτων, καὶ ἐφαπλωμάτων, διὰ ζωνάρια, κεραλοδέσμους, κ. τ. λ. καὶ ταῦτα εἶναι ἄρθρον ἐμπορίας ἀξιόλογον. Ἡ Κύπρος ἄρα καλῶς διοικουμένη ἠμποροῦσε νὰ ᾔηται τὸ ἐμπαικώτερον μέρος τῆς Μεσογείου θαλάσσης· διότι καὶ εἰς τὴν παρούσαν τῆς κατάστασιν μόλις ἐξαρκοῦν νὰ σηκώσουν τὰ προϊόντα τῆς περὶ τὰ ἑξακόσια καράβια Εὐρωπαϊκὰ ἐλλιμενιζόμενα ετησίως, καὶ πολὺ περισσότερα Ὀθωμανικῆς σημαίας μικρὰ καὶ μεγάλα. Ἴδὲ καὶ ΛΕΥΚΟΣΙΑ,

Ζυγία, καὶ Μέτρα. — Τὰ κοινὰ Ζυγία τῆς Νήσου εἶναι ἡ δραχμὴ, καὶ ἡ ὀκά τῆς Τουρκίας. Τὰ καντάρια τῶν βαμβακίων, καὶ μαλλίων εἶναι 180 ὀκάδων, ἢτοι ὑπὲρ τὰ 4 καντάρια τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Ὁ πῆχυς εἶναι $297\frac{2}{3}$ γραμμῶν τοῦ Γαλλικοῦ ποδός, ἢτοι περὶ τὰ 5 τὰ $\frac{2}{3}$ μικρότερος τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ταυτὸν εἰπεῖν ὡς ὁ μικρὸς ταύτης.

Τὰ κρασία πωλοῦνται μὲ τὴν ὀκάν, καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ ὑγρά.

ΚΥΡΝΟΣ = Νῆσος, ἡ Κόρσικα.

ΚΥΤΕΪΟΝ — Κανδία, Μητρόπολις τῆς Κρήτης, κτισθεῖσα παρὰ τῶν Ἑνετῶν εἰς τὰ εἰρηπια τῆς Ἡρακλείας, ἔχουσα κατὰ τὸ παρὸν περὶ τὰς 12,000 κατοίκους. Κεῖται ἐπὶ τὸν Βόρειον αἰγιαλὸν τῆς Νήσου εἰς εὐφορον τόπον μὲ καλὸν λιμένα, κυριευθεῖσα παρὰ τῶν Ὀθωμανῶν τῷ 1662. Μ. 42°. 58'. Πλ. Β. 35°. 11'. 45".

Αὐτόθι ἐγκάθεται ὁ Ὑποπρόξενος τῶν ξένων Ἑθνῶν. Περί δὲ τῆς ἐμπορίας, Ἴδὲ ΚΡΗΤΗ.

ΚΥΨΕΛΛΗ — Ύψαλα, Πόλις τῆς Θράκης, 22 λ. πρὸς Ν. $\frac{1}{4}$ Δ. τῆς Ἀδριανουπόλεως, καὶ 8 πρὸς Ν. τῆς

Τρα.

Τραιανουπόλεως, καὶ 50 πρὸς Δ. τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Μ. 43°. 55'. Πλ. Β. 40°. 57'. Οἱ κάτοικοι ἐνασχολῶνται εἰς τὴν γεωργικὴν ἔχει δὲ καὶ ὀρυκτεῖον στύψως.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΑ — Constance, καὶ Γερμανιστὶ Constanz, Πόλις Γερμανικὴ εἰς τὴν Σουηβίαν, πρωτεύουσα τῆς ὀμώνυμου Ἐπισκοπῆς, καὶ ἐπὶ τὴν ὀμώνυμον λίμνην, 135 λ. πρὸς Δ. τῆς Βιέννης, καὶ 142 πρὸς Α. $\frac{1}{2}$ Ν. τῶν Παρισίων. Μ. 26°. 48'. Πλ. Β. 47°. 40'.

Τὰ περίχωρά της εἶναι εὐφορὰ εἰς σιτάρια, κρασία, καὶ παντὸς εἴδους ὀπωρικὰ, τὰ βουνά της δίδουν πολλὴν ξυλικὴν, καὶ ἡ λίμνη της χυτομένη διὰ τοῦ Ῥήνου εἰς κατωτέραν ταύτης λίμνην Ζέλλαν, ὅχι μόνον μὲ τὰ ὀψαριά της τὴν ὠφελεῖ, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν ναυτιλίαν συντελεῖ εἰς τὸ ἐμπόριόν της, τὸ ὁποῖον διὰ τῆτο εἶναι ἀξιόλογον.

Τῇ 9 Σεπτεμβρίᾳ, καὶ τῇ 26 Νοεμβρίᾳ συγκροτῶνται ἐτησίως ἐμπορικαὶ πανηγύρεις, καὶ δὶς τῆς ἐβδομάδος ἀγοραὶ τῶν περιχώρων της.

Ὁ πῆχύς της ὀνομάζεται Ῥαιφίλλεν, τοῦ ὁποίου οἱ 25 ἰσομετρῶνται μὲ 28 τῆς Νυρεμβέργης, καὶ 14 τῶν Παρισίων, καὶ 24 $\frac{1}{2}$ τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Αἱ δὲ 54 λίτραι ἰσοβαροῦν μὲ 51 τῶν Παρισίων, ἤτοι περὶ τὰς 20 ὀκάδας.

Νομίσματα μεταχειρίζονται ἀδιαφόρως Ἑλουηττικά, Γαλλικά, καὶ Γερμανικά. Ἴδὲ ΒΕΡΝΗ, ΓΑΛΛΙΑ, καὶ ΑΥΓΟΥΣΤΑ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΑΣ ΛΙΜΝΗ — Ἡ τὸ πάλαι Ἀκρωτία, 13 λ. μακρὰ, καὶ 4 πλατεῖα, διαπερωμένη ἑκατέρωθεν ἀπὸ τὸν Ῥήνον.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΑ — Τόπος τοῦ Εὐέλπιδος Ἀκρωτηρίῳ, μὲ πολλὰς ἀμπελῶνας, καὶ ἑξαιρετὰ κρασία.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΑ — Ἡ Γάζα, ἣτις καὶ Μαῖνμα ἑλέχθη. Ἴδὲ ΓΑΖΑ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΑ — Coutances, Πόλις παράλιος παλαιὰ καὶ ἀξιόλογος τῆς Κάτω Νορμανδίας, εἰς τὴν Γαλ.

Γαλλίαν, πρωτεύουσα τῆ πρότερον Κοτεντίνου, νῦν δὲ εἰς τὸν Νομὸν τῆ Πορθμοῦ. 5 λ. πρὸς Ν. τῆ Ἀγίου Λω, καὶ 71 πρὸς Δ. τῶν Παρισίων. Μ. 16°. 22'. 35". Πλ. Β. 49°. 2'. 50".

Τὰ περίχωρά της τρέφουν ἑξαιρέτως ἵππους, καὶ καλὰ ζῶα, καὶ οἱ κάτοικοί της ἐμπορεύονται εἰς σιτάρια, βύτυρα, ἐρυθρόδαρον, μάλλια, περγαμνὲς χάρτας, ὀδοντόπλεκτα, καὶ ἄλλα ἐργόχειρά των.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΑ — Costanza, Πόλις τῆς Ὀθωμανικῆς Κροατίας, εἰς τὰ σύνορα τῆς Ἰλλυρίας, γνωσθεῖσα εἰς τὸ ἐμπόριον ὅταν ἡ Ἰλλυρία ἐκυριεύετο πρὸ ἀλίων ἐτῶν ἀπὸ τῆς Γάλλης, τῶν ὁποίων ὁ Αὐτοκράτωρ, ἐπιτάξας εἰς τῆς ὑποκειμένης τῆ εἰς τὰ ἐμπορεύονται δι' αὐτῆς μὲ τὴν Τυρκίαν, τὴν ἀπέδειξεν ἀναγκαίαν διὰ τὰ ἐν αὐτῇ νοσοφυλακτήρια, καὶ τοιαῦτα προνόμια· ἀλλὰ διὰ τὴν ἀστατον ἐκείνου τύχην, μένει κατὰ τὸ παρὸν εἰς λήθη, καὶ διὰ τὴν ἐξορίαν τοῦ εἰς τὴν Ἀγίαν Ἐλένην, ἐξέλειψεν ἀπὸ τὸν ἐμπορικὸν κατάλογον.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΗ — Constantine, Πόλις πρωτεύουσα ὁμωνύμου Ἐπαρχίας τῆ Ἀλγερίου, ἀπέχουσα 30 λ. τῆς θαλάσσης, καὶ 86 πρὸς Α. $\frac{1}{4}$ Ν. τῆ Ἀλγερίου. Μ. 25°. 12 Πλ. Β. 36°. 4'.

Ὁ τόπος οὗτος εὐφορεῖ εἰς σιτάρια, ζῶα, ὀπωρικά, μεταλλεῖα σιδήρου, καὶ ἀλίευμα τοῦ κοραλλίου· ἔχει καὶ ἀξιόλογον ἐμπόριον μὲ τὴν Μεσημβρινὴν Γαλλίαν.

Ἰδὲ ἈΛΓΕΡΙ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΗ — Πολίχνη Ἰσπανικὴ, 17 λ. πρὸς Β. Δ. τῆς Κορδέβης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ — Constantinople, καὶ Ἰταλιστὶ Costantinopoli, καὶ Τουρκιστὶ Κωνσταντινιῆ, Ἰσταμπούλ (α), Ἰσλαμπούλ (β), καὶ ἐπιθετικῶς Ἀσι-
τα-

(α) Ἀπὸ τῆ εἰς τὴν Πόλιν, καθὼς Ἰονικ ἀπὸ τῆ εἰς τὴν Νίκαιαν, καὶ πολλαὶ ἄλλαι.

(β) Κατὰ μεταγραμματισμὸν σημαίνει δὲ πληθυσμὸν Ἰσλαμισμῶν, ἀπὸ τῆ Ἰσλάμ, εὐσέβεια, καὶ πόλ, ἢ πληθύς.

τανίϊ Σαδὲτ, ἥτοι Φωλεὰ τῆς Εὐτυχίας, Βασιλεύσα τῆς Ἀνατολικῆς Ῥωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας, καὶ κατὰ τὸ παρὸν τῷ Ὄθωμανικῷ Κράτει.

Κτισθεῖσα παρὰ τῷ Μεγάλῳ Κωνσταντίνῳ τῷ 325 ἔτη, καὶ ἐπονομασθεῖσα παρ' αὐτοῦ Νέα Ῥώμη. Κυριευθεῖσα παρὰ τῶν Σπαυροφόρων Λατίνων, τῷ 1204, καὶ ἀνακτηθεῖσα παρὰ Μανουὴλ τοῦ Παλαιολόγου τῷ 1259, καὶ τελευταῖον ἀλωθεῖσα παρὰ τῶν Ὄθωμανῶν τῇ 29 Μαΐου 1453, ἐπὶ τοῦ Φατίχη, ἥτοι καταπορθητῷ Μωάμεθ Β΄.

Θέσις. Κειμένη ἐπὶ τριγώνου Χερσονήσου, ἐχούτης βάσιν πρὸς Δ. τὴν Εὐρώπην, κορυφὴν πρὸς Α. τὸ Βυζάντιον, διαχωριζόμενον ἀπὸ τὴν Χρυσόπολιν, καὶ Χαλκιδόνα διὰ τῆς στενοῦ πορθμοῦ, καὶ στομίου τοῦ Ὄθωμανικοῦ Βοσπόρου πρὸς τὴν Προποντίδα, βρέχεται τὴν Ἀνατολικοβορείαν πλευρὰν τῆς παρὰ τῷ Κερατίου Κόλπῳ, καὶ τὴν Δυτικοβορείαν ἀπὸ τὴν Προποντίδα.

Ἀπέχει δὲ 280 λ. πρὸς Ν. Α. τῆς Βιέννης · 300 πρὸς Α. τῆς Ῥώμης · 580 πρὸς Α. Ν. τῆς Λόνδρας · 680 πρὸς Α. Β. τοῦ Μαδρίδου · 458 πρὸς Ν. Α. τῆς Αἰφνίας · 380 πρὸς Ν. Α. τῆς Βερολίνου · 495 πρὸς Ν. Α. τοῦ Ἀμστελοδάμου · 725 πρὸς Α. Λισβώνης · 270 τῆς Νεαπόλεως · 450 πρὸς Ν. Α. τῆς Στοκόλμου · 470 πρὸς Ν. τῆς Πετρπόλεως · 350 τῆς Μόσχας, 500 πρὸς Ν. Α. τῶν Παρισίων, καὶ 55 πρὸς Ν. $\frac{1}{4}$ Α. τῆς Ἀδριανουπόλεως. Μ. 46°. 36'. 15". Πλ. Β. 41°. 1'. 30". ἐν τῇ Ἀγίᾳ Σοφίᾳ. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς Πόλεως μετρεῖται 4463 Γαλλικὰ στρέμματα.

Κάτοικοι. Ἐπειδὴ ἡ Ὄθωμανικὴ Διοίκησις δὲν συνεθίζει τὴν ἀπαρίθμησιν τῶν κατοίκων, ἥτοι τὴν ἀπογραφὴν, καὶ κατὰ δεῦτερον λόγον, ἐπειδὴ εἰς τούτην τὴν Μεγαλόπολιν εἶναι ἀδιάκοπος πληθὺς τῶν ἀνθρώπων, ἄλλων μὲν κατὰ πλημμυρίδα εἰσρεόντων ἐν αὐτῇ διὰ τὰ ἀξιώματα, διὰ δικαιοδοσίας, διὰ τὰς τέχνας, καὶ διὰ τὸ ἐμπόριον · ἄλλων δὲ κατ' ἀμπαύτιδα ἀπορρέοντων διὰ τὴν ἀποτυχίαν, διὰ τὴν φιλοπατρίαν,

καὶ τὸ περισσότερο διὰ τὴν φθορὰν τῆς πανώλης· διότι τίς ἤθελε πιστεύσῃ ὅτι κατὰ τὸ 1812, ἀπὸ τῆς Ἰουλίου ἕως τῆς Ὀκτωβρίου ἐγκλειομένῃ, ἀφ' ἧς ἐθυσιάσθησαν παρὰ τῆς πανώλης 350,000 ἄνθρωποι, πάλιν εἰς τὰ ὄμματα τοῦ κοινοῦ λαοῦ ἐφαίνετο ἡ ἰδία πληθὺς τῶν κατοίκων εἰς τὰς ἀγορὰς, καὶ εἰς τοὺς δρόμους, καὶ τελευταῖον, ἀφ' ἧς ἐπεκράτησεν αὕτη ἡ ἀνθρωποφθόρος μάλιστα ἀλλὰ δύο ἔτη (χωρὶς ὅμως τόσιν ὀρμὴν) πάλιν ἡ πολυανθρωπότης δὲν ἠλαττώθη, καθ' ὅσον ἐνδέχεται νὰ κριθῇ ἀπὸ τὸ περίεργον ὄμμα· ἡ ἀπαρίθμησις τῶν κατοίκων ἔβαλε, καὶ βάλλει εἰς ἀνωφελῆ ἀγῶνα τοὺς περιηγητὰς καὶ Γεωγράφους, καὶ εἰς ἄκρας διαφωνίας.

Ὁ Πρίγκιψ Καντεμίρος νομίζει ὅτι ἡ Μεγαλόπολις αὕτη κατὰ τὰς Τύρκους ἔχει 400 χιλιάδας οἴκους, χωρὶς τῶν προαστείων. Ὁ Ὀττερος 800,000 κατοίκους, ὁ Μονδόρφος ὑπὲρ τὸ μιλλιώνιον, ἐν οἷς 300,000 Ἕλληγορῶμαῖοι· ἄλλοι τόσοι Ἀρμένιοι, καὶ τὸ ἐπὶ πλεόν Τούρκοι, καὶ Ἑβραῖοι. Ὁ Πέρτερος Πρέσβυς τῆς Ἀγγλίας, ἀναβιβάζει τὸν ἀριθμὸν εἰς τὴν ὑπερβολὴν τῶν τριῶν μιλλιωνίων κατ' εἰκασίαν· ὁ δὲ Βαρῶνος Ριεδέπέλος συναριθμεῖ εἰς ἓν μιλλιώνιον τοὺς κατοίκους τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ Γαλατᾶ, καὶ τῆς Χρυσουπόλεως καὶ Χαλκηδότος, καὶ εἰς 500,000 τοὺς πρὸς τὸν Βόσπορον, καὶ Κεράτιον Κόλπον κατοίκους, ὑποτιθέμενος ὅτι δαπανῶνται καθ' ἡμέραν 20 χιλιάδες κοιλὰ σιταρίου.

Εἰς τοῖστον λαβύρινθον διαφωνιῶν, διὰ νὰ δώσω πιθανότητα, ἠμπορῶ νὰ ὑπολογισθῶ ἕτως. Ἐπειδὴ πρὸς τροφὴν τῶν κατοίκων τῆς Βοσπόρου, τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τῶν προαστείων αὐτῆς δαπανῶνται καθ' ἡμέραν περὶ τὰς ἑνδεκά χιλιάδας κοιλὰ Βασιλικῆς σιταρίας, καὶ περισσότερο ἀπὸ αὐτὸ Ἐμπορικῆς, καὶ φυσικῶς ἠμπορῶν νὰ δοθῆν ἀναλογικῶς ἀνά ἡμίσειαν ὅταν εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἔπεται νὰ κατοικῶνται ταῦτα τὰ μέρη ἀπὸ 1,210,000 ἀνθρώπων, ὥστε εἶναι κατὰ τὸ πα-

ρὸν ἢ μεγαλιτέρα κατὰ τὴν ἔκτασιν, καὶ πολυανθρωποτέρα κατ' ἀριθμὸν Πόλις τῆς Εὐρώπης, συμπεριλαμβανομένων διπλαδὴ καὶ τῶν προαστείων τῆς.

Προάστεια. Διὰ τὴν μεγίστην ἔκτασιν τῶν τειχῶν, τὰ ὁποῖα ἄχρι τῆ ἀϊγιαλοῦ σχεδὸν τὴν ἐμπερικλείουσι ἕως τῆς σήμερον, ἡ Κωνσταντινούπολις ἔν μόνον ἔχει συνεχόμενον προάστειον τὸ Ἐγιῦπι (ἦτοι τῆ Ἰώβ), πρὸς τὸν ἀϊγιαλὸν τοῦ Κερατίου Κόλπου εἰς τὴν Δ. Δ. Β. γωνίαν τῆς βάσεώς τῆς. Διὰ δὲ τὸ στενὸν τῆ Πόρθμου καὶ τῆ ρήθεντος Κόλπου πρὸς τὸ ἀλλεπαλλήλως συνεχῆς τῶν κατοικιῶν, προάστεια ταύτης ὀνομάζονται καὶ ὁ Γαλατᾶς πρὸς Β. καὶ ἡ Χρυσούπολις (Σκούταρι) πρὸς Α. μετὰ τὸν πόρθμον κείμενα.

Ὁ Γαλατᾶς εἶναι κτίσμα τῶν Γεννησιῶν, καὶ διασώζεται περιτετειχισμένος εἰς τὴν πλευρὰν λόφου καταφερομένην ἐπὶ τὸν Κεράτιον Κόλπον, καὶ βλέπουσαν πρὸς Ν. καὶ ἔχουσαν κατὰ κορυφὴν πύργον στρογγύλον ὑπερύψηλον ἀντὶ ἀκροπόλεως. Τέτου δὲ προάστεια πρὸς Β. τὸ Πέραν, ἡ Σταυροδρόμιον, ἡ Βέγιογλα, ὅπῃ κατοικῶσιν οἱ Πρίσβεις τῶν ξένων Δυνάμεων, καὶ πολλοὶ Χριστιανοὶ, Λατινοκαλβίτοι, Ὀρθόδοξοι, καὶ Ἀρμένιοι πρὸς Α. ὁ Τοπχανᾶς, καὶ πρὸς Β. Δ. ὁ Κασιμπασσᾶς, καὶ Ἅγιος Δημήτριος, ἦτοι τὰ Ταῦλα. Ἐκεῖθεν δὲ τοῦ Κασιμπασσᾶ, πρὸς Β. Δ. μετὰ τὰ Βασιλικὰ ναυπηγεῖα, καὶ νεώρια, καὶ ναυστάθμους, τὸ Πιρὶ Πασσᾶ, καὶ Χάσκιοι, παράλια τῶν ὁποίων εἶναι τῆ Ἀϊναλί Καβακίε τὸ καταδαφισθὲν παλάτιον, ἡ Τουρκικὴ Ἀκαδημία τῶν Μαθηματικῶν, καὶ ναυποιίας, καὶ τὰ παραχειμάσια τῶν Κομπαρτζήδων, καὶ Λαγουμουτζήδων ἀνωτέρω δὲ τοῦ Τοπχανᾶ πρὸς Β. Α. παραλίως συνεχονται κατὰ σειράν χαρῖα μεγάλα τὸ Φηντεκλί, τὸ Φερινὸν τῆς ἐξοχῆς Παλάτιον Δολμᾶ Βαγτζές, Βεσίπτασι, Ὀρτάκιοι τὰ παλάτια τῶν Φηλέων Σουλτάνων, καὶ πολλῶν Ἀξιωματικῶν, ὁ Κουρουτζεσμέ, τὸ Ἀρναὲτ Κιοι, ἡ μέγα Ρεῦμα, καὶ τὸ Βεβέκι εἶτα τὸ Φρέριοι Ρέμ - Ἰλι Χισσαρι, τὸ Βαλτὰ Λιμάνι, τὸ νεόκτι-

κτιστον Ούμυργέτι, τὸ Σωσθέτιον μὲ Κόλπον, καὶ λιμένα καλόν, τὸ Νεοχώριον, τὰ Θεραπεία μὲ ἀσφαλῆ λιμένα, καὶ τὸ Βαγιῆκ Δερέ, ἤτοι μεγαχειμάρρος, ὅπερ τὰ Παλάτια τῆς ἐξοχῆς τῶν Πρέσβευων.

Ἡ Χρυσέπολις εἶναι ἀπεριτείχιστος, κειμένη εἰς ὀμαλωτέραν πλευρὰν λόφου, βλέπυσαν πρὸς Δ. καὶ εἶναι πλέον ἐκτεταμένη ἀπὸ τὸν Γαλατῶν μὲ πολλὰ Βασιλικὰ τζαμιά, ὧν νεώτερον τὸ παρά τῷ αἰοδίμῳ Σελτὰν Σελίμ Γ'. κτισθὲν πρὸς τὸ μετὰ τὴν πτώσιν αὐτῷ εἰς τὸν παραχειμάσιον τῶν παρ' ἐκείνου συστηθέντων τακτικῶν στρατιωτῶν, καὶ τὰ διαμείναντα ἐργαστήρια τῶν μεταξωτῶν ὑφασμάτων. Ταύτης πρὸς Ν. προάστειον ἢ πάλαι Χαλκηδῶν, ἤτοι τὸ Καδὶ Κιοϊ, καὶ πρὸς Β. παράλια Ἀσιατικὰ αἱ Βασιλικαὶ σιταποθῆκαι, ἢ Σταύρωσις, τὸ Τζιγγιέλκιοϊ, τὸ Κανδηλί, ἀντικρὺ ἀπὸ τὸ μέγα Ρεῦμα, τὸ Ἀνατὸλ Χισσάρι Φρούριον ἀντικρὺ τῷ Εὐρωπαϊκῷ τὸ Καύλιτζε, τὸ Τζιμπκλί (ἐρημον), καὶ τὸ Βαγκυζῆ, Τερκοχωρίον ἀντικρὺ τῷ Νεοχωρίου. Ἐπὶ τὴν κορυφὴν τῆς Χρυσεπόλεως κεῖται λόφος τὸ Βαλγυρέ, ὀπίθεν ἐπιβλεπόμενος ὁ Βόσπορος, ἢ Πρεποντίς, καὶ ἡ ἐκτεταμένη Κωνσταντινῆπολις, ἀποτελοῦσι τὸ ὠραιότερον τῆς Οἰκωμένης Θέσσης. Τὰ δὲ περίξ ταύτης κατάφυτα ἀπὸ ἀμπελώνων, καὶ κερασιάς.

Ἐποπτία, καὶ Οἰκοδομαί. Ὀπίθεν καὶ ἂν ἐποπτευθῆ ἡ Κωνσταντινούπολις προξενεῖ ἐκπληξιν εἰς τὸν θεωρῶντα, κατὰ τὴν γεικὴν ἐπίκρισιν ὅλων τῶν περιηγητῶν. Οἱ ὑψηλοὶ μολυβδόσκέπαστοι θόλοι τῶν Βασιλικῶν τζαμιῶν, καὶ οἱ ὑπερύψηλοι λιθόκτιστοι καὶ λεπτοὶ προσκλητήριοι τέτων πύργοι (μιναρέδες), ἐξ ὧν 2, ἢ 4, ἢ 6 ἔχει ἕκαστον, ἐξίππάζον τὸν θεωρητὴν. Εἰς τὴν πρὸς Α. γωνίαν τῆς κεῖται ὡς ἀκρόπολις τὸ Βυζάντιον περιτειχισμένον, καὶ χρησιμεῖον διὰ τὰ Ἀνακτόρια. Πρὸ τῆς εἰς αὐτὸ εἰσόδου εἶναι τὸ μέγιστον κτίριον τῆς Ἀγίας Σοφίας ὁ Ναός, καὶ μετ' αὐτὸν ἡ Ὑψηλὴ Πύλη (Πόρτα) τῆς εἰσόδου εἰς τὰ Βατίλεια. Ἐκ

δοθεν αὐτῆς συνέχεται ὁ Θησαυρὸς, καὶ εἰς τὴν ἐκτεταμένην αὐλὴν, μεταξὺ ταύτης, καὶ τῆς μεσαίας Πύλης, τὸ Νομισματοτυπεῖον. Ἐνδον δὲ ταύτης καὶ τῆς καθ' αὐτὸ Πύλης μικρότερα τῆς πρώτης, αὐλή, ἐν ἣ ἡ πρὸς Ν. τὰ μαγειρεῖα, πρὸς δὲ Α. Β. τὸ Κεβέ Ἀλτί, ἦτοι ὁ θάλαμος τῶν ἀκροάσεων τοῦ Βασιλέως. Ἐνδοτέρα δὲ τὰ Βασίλεια.

Δευτέρα Ἀκρόπολις εἶναι πρὸς τὴν Δ. Ν. γωνίαν ἢ λεγομένη Ἑπτάπυργος (Γεδὶ Γουλῆ) χρησιμεύουσα εἰς φυλακὴν τῶν εἰς πόλεμον Πρέσβων. Ἡ τρίτη, ἣτις ἦτον πρὸς τὰς Βλαχέρνας, ἦτοι κατὰ τὴν πρὸς Δ. Β. γωνίαν, ἕτε φαίνεται. Ἀλλ' ἐπειδὴ τούτων ἡ ἀκριβεσττέρα περιγραφὴ ἀνήκει εἰς τοὺς περιηγητὰς, καὶ Γεωγράφους, περιττὸν ἢ ἀπασχολήσωμεν περαιτέρω τὸν ἔμπορὸν μας ἀναγνώστην, διὰ τὸν ὁποῖον ἀρκεῖ τὸ ἀκόλυθον ἐπιφάνημα τῶν Σταυροφόρων, διασωθὲν εἰς τὰς συγχρότους Γαλλικὰς Ἱστορίας. „Ὡ πόσον ἐκτεταμένη Πόλις (ἔκραξε θεωρῶν εἰς ἕξ αὐτῶν) εἶναι ἡ Κωνσταντινέπολις! ὦ πόσον ὠραία! Βαβαὶ ὅποια Μοναστήρια, καὶ Παλάτια θαυμασίων οἰκοδομῶν! Βαβαὶ τί ἔργαστήρια τῶν τεχνῶν, τὰ ὅποια ἐκθαμβοῦσι τὴν ὄρασιν! ἤθελε κινήσῃ τινὰς μεγίστην ἐκπληξιν, διηγόμενος τὴν ἐν αὐτῇ σύρροισιν τῆ πλέτη, τῆ χρυσίῃ, καὶ ἀργυρίῃ, καὶ τῶν παντοειδῶν ὑφαντῶν· ἐπειδὴ κατὰ στιγμὴν ἐλλιμενίζόμενα τὰ καράβια φέρουν ὅλα τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὸν ἄνθρωπον.“ Ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ παρὸν ἡ Κωνσταντινέπολις ὑπερβαίνει ὅλας τῆς Οἰκουμένης τὰς Πόλεις εἰς τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς ἕξωθεν ἐποπτίας, καθὼς εἶναι πολὺ πολλῶν ἐλλιπεσττέρα διὰ τὴν ἀτέλειαν τῆς ἕσωθεν θεωρίας· οἱ δρόμοι τῆς εἶναι στενοὶ, καὶ ἀκάθαρτοι, αἱ συχναὶ πυρκαῖαι τὴν δυσμορφῶσι, καὶ ἡ ἐπικειμένη πανῶλη τὴν ἐρημῶνει ἀδιάκοπα.

Κτίρια ἔμπορικὰ ἔχει πολλὰ Βασιλικὰ Ξενοδοχεῖα (Χάνια), ἐξ ὧν πρώτιστα, καὶ μᾶλλον ἐπιζήτητα εἶναι τὸ τῆς Βασιλομήτορος (Βαλιδὲ Χάνι), καὶ τὸ Νέον (Γενὶ Χάνι); εἰς τὰ ὅποια ἔχουσι τὰ καταλύματά των

ΕΥΔΕΜΟΣ Κ.Τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

οὐκ ἐγκριτότεροι τῶν Μεγαλεμπορίων καὶ Τραπεζιτῶν, ὅθεν ἢμποροῦν δικαίως τὰ ὀνομασθῶν Βύρσαι ταύτης τῆς Μεγαλοπόλεως. Εἶναι καὶ ἄλλα πολλὰ, ἐξ ὧν προτιμότερα ὅσα εἰς τὰ ρηθέντα, καὶ εἰς τὴν Ἀγορὰν γενησάντων.

Τὰ δύο Βεζεστένια, τὸ μὲν Τζεουχέρ Βεζεστένι, ἢτοι Πετραδίων Ἀγορὰ, λεγόμενον, εἰς τὸ ὁποῖον πωλῶνται τὰ χρυσᾶ, καὶ ἀργυρὰ πράγματα· τὸ δὲ Σανντάλ Βεζεστένι, ἢτοι Ἀγορὰ τῶν μεταξωτῶν ὀνομαζόμενον, ὅπου πωλῶνται τὰ χρυσοῦφανα, καὶ μεταξωτά. Ἐτι δὲ τὸ Μισίρ Τζαρσίς, Ἀγορὰ τῶν προϊόντων τῆς Αἰγύπτου· ὅλα ταῦτα λιθοκτίσα, καὶ ἀνύποπτα εἰς καιρὸν πυρκαϊᾶς.

Ἀγοραί. Συνεχεῖς ἀγοραὶ τῆς Πόλεως εὐρίσκονται εἰς τὴν πρὸς τὸν Γαλατᾶν, ἢτοι πρὸς Β. κλίνουσαν πλευρὰν τῶν λόφων τῆς, μεταξύ τῆς Ἀλευροπωλείας (Οὐν Καμπάν) καὶ τῆς Μισίρ Τζαρσίς πρὸς αἰγιαλὸν ἕως τῆς κατὰ ζυγὸν τῆς λόφου Βασιλικῆς Πλατείας (Διβάν γιολοῦ) ἐπὶ τὴν ὁποίαν καὶ ἐκτείνονται πολὺ πρὸς Δ. ἀλλὰ καὶ ἀσχέτως εὐρίσκονται ἄλλαι περιοριζόμεναι κατὰ διαφόρους ἐνορίας ταύτης τῆς εὐρυχωροτάτης Ἐπταλόφου.

Εἰς τὸν Γαλατᾶν κατοικῶσιν οἱ Εὐρωπαῖοι πραγματευταί, ἔχοντες λιθοκτίστους κατοικίας, καὶ ἐν αὐταῖς ἐμπορευόμενοι, τὸ δὲ Βεζεστένι τῆς Γαλατᾶς κεῖται παρημελημένον, καὶ κατοικῶμενον ἀπὸ πτωχοῦς πραγματευτάς. Ἡ Ἀγορὰ καὶ τέτις ὅμως δὲν εἶναι εὐκαταφρόνητος.

Εἰς τὸ ἐν τῷ Χαβιάρόχανον κατοικῶν οἱ ἐμπορευόμενοι μετὰ τὴν Ῥωσίαν, καὶ διὰ τὸ στενόχωρόν τε, ἐκτίσθησαν περὶ αὐτὸ καὶ πολλαὶ πέτριναι ἀποθήκαι εὐρυχωρότεραι, καὶ ἀρμοδιώτεραι δι' αὐτὸ τὸ ἐμπόριον.

Ἐχουσι καὶ ἡ Χρυσούπολις καὶ ἡ Καληκιδῶν τὰς ἀγοράς των, ἀλλὰ πτωχὰς, καὶ διὰ μόναν τὰς ἐντοπίους χρείας των.

Τελώνια. Ἡ ἀρχαία τῶν Ὀθωμανῶν περιφρόνησις

εις πρὸς τὸ ἐμπόριον ἢμπορεῖ ἢ ἀπεδειχθῆ καὶ ἀπὸ τὰ κτίρια τῶν ἐν τῇ Βασιλευσίῃ τελωνίων, τὰ ὅποια εἶναι στενόχωρα, ξύλινα, καὶ διὰ τοῦτο ἐπικίνδυνα, καὶ παρημελημένα. Μέγα τελώνιον ὀνομάζεται τὸ ἐπὶ τὸν Κεράτιον Κόλπον πρὸς τὸ Μισὶρ τζαρσί, ἐπειδὴ ἐν αὐτῷ κάθεται ὁ Μέγας τῆς Βασιλείας Τελωνάρχης, καὶ εἰς αὐτὸ ἀποφορτίζονται ὅλα τὰ διὰ θαλάσσης εἰσκομιζόμενα προϊόντα τῆς Βασιλείας ἀπλᾶ, καὶ τεχνητὰ, ἐκτὸς τῶν γεννημάτων.

Ὀλίγον κατωτέρω τέτου πρὸς Δ. Β. εἰς τὴν αὐτὴν σειράν τῆς αἰγιαλοῦ, κεῖται τὸ Τελώνιον τῆς Καπνοχόρου, τὸ ὅποιον ἔχει ἴδιον τελώνην, καὶ συνάγει περὶ τὰ 3,500,000 Γρόσ. ἐτήσιον εἰσόδημα.

Ἀντικρὺ τῆς Μεγάλῃς Τελωνίου πρὸς τὸ Χαβιαρόχαρον τῆς Γαλατᾶ εἶναι τὸ Περατινὸν, καὶ Φράγκικον Τελώνιον, εἰς τὸ ὅποιον ἀποφορτίζονται ὅλαι αἱ ξέναί τῆς Εὐρώπης πραγματεῖαι, καὶ Ῥωσσίας, ὅσαι διὰ θαλάσσης εἰσκομίζονται.

Ἐγδοτέρω δὲ τῆς Πύλης τῆς πρὸς Ἀδριανέπολιν (Ἐδὶρνε Καπουσᾶ) κεῖται τὸ Τελώνιον τῆς Ξηρᾶς (Καρᾶ Γιαμπρᾶκ), εἰς τὸ ὅποιον φορολογεῦνται ὅσαι πραγματεῖαι εἰσκομίζονται. Ἀμφότερα δὲ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἀνήκουσιν εἰς τὸν Τελωνάρχην, καὶ ἐφορεύονται ἀπὸ Ἐφορον ἐδικόν τε, καὶ διὰ λογαριασμόν τε.

Κριτήρια. Ἡ Τουρκία δὲν ἔχει χωριστὰ Ἐμπορικὰ Κριτήρια, ὅθεν ὅλαι αἱ διαφοραὶ ἐνάγονται εἰς τὰ κοινὰ Δικαστήρια, ὧν πρῶτον εἶναι τὸ Ἄρζ Ὀδασί, ὅπου προεδρεύει ὁ Μέγας Βεζύρης, καὶ παρακάθονται, τὴν μὲν Τετράδα ὁ Κριτὴς τῆς Πόλεως, τὴν δὲ Παρασκευὴν (ὅπερ καὶ μέγιστον) ὁ Καδὶ Ἀσκέρης τῆς Ρούμελης, καὶ ὁ τῆς Ἀνατολῆς τὰς δὲ λοιπὰς ἡμέρας κρίνουσιν οἱ ρηθέντες μεγάλοι Κριταὶ κατ' οἶκον, μὴ ἔχοντες κοινὰ Παλάτια, καθὼς ἔτε ὁ Κριτὴς τῆς Κωνσταντινουπόλεως (Ἰσταμπόλ Καδισί) ὑπὸ τὸν ὅποιον ὑποτελεῦσιν ἄλλοι τέσσαρες Κριταὶ, ἔχοντες κοινὰ καταλύματα (Κενὰρ Μαχμεμέδες).

Ὁ Γαλατᾶς, τὸ Ἑγύπτει, καὶ ἡ Χρυσέπυλις, ἔχουσιν ἰδίαις Μολλάδες, ἧτοι μεγάλους Κριτᾶς, καὶ ὅλων τῶν αὐτῶν Αἰσάσεις ἐκκαλοῦνται εἰς τὸ Ἄρξ Ὀδασί· γενικῶς ὅμως εἶναι ἀκατάργητοι, περὶ ὧν θέλομεν ἐπαναλάβει κατωτέρω.

Προϊόντα. Τὰ περίχωρα τῆς Κωνσταντινουπόλεως συνίστανται ἀπὸ γῆν ἀπαχον, καὶ λεπτήν, καὶ εἶναι σχεδὸν ἀγεῖργητα, καὶ χρήσιμα εἰς βοσκὴν τῶν κατὰ καιροὺς μεταφερομένων ποιμνίων διὰ τὰ σφαγεῖα, ἐκ τῶν ὁποίων συναρτᾶται περὶ τὰς 2,000 βάλλας μαλλί κρευμένον, καὶ 2,000 μαδισμένον, καὶ ἀναλόγως πολλὰ δέρματα αἰγοπροβάτων καὶ βοῶν.

Κῆποι ὅμως εἶναι πάμπολλοι, ὥστε ἐξαρκῆν τὰ θρέψεν μὲ τὰ διάφορά των λάχανα τὸ πολὺ πλῆθος τῶν κατοίκων, καθὼς καὶ μὲ τὰ ὀπωρικά, τὰ σταφύλια, καὶ κρατῖα τῶν περιχώρων τῆς Χρυσουπόλεως καὶ Χαλκηδόνος, τὰ ὁποῖα ὑπερβαίνουν τὰ λοιπὰ διὰ τὴν καλήν των ποιότητα, καὶ διὰ τὴν ὠριμότητά των, μὲ τὸ τὰ ἦναι αἱ ἀμπελῶνες προσήλιοι.

Ὁ Πορθμὸς τῆ Βοσπόρου ἔχει μέγα προῖον τὰ ὄψαρια, ἐξ ὧν τὰ μὲν ἐντόπια, ὡς ξυφῖαι, τριγλῖαι, κέφαλοι, λαύρακες, κωβίδια, γλώσσαι, σκορπίοι, χελιδονόψαρα, τριχῖαι, σιάκια, καὶ τὰ παρόμοια, ἐξαρκοῦσιν πρὸς χρῆσιν τῶν πολιτῶν, καθὼς καὶ τὰ ὀστρακοδέσματα, ὡς ἀστακοὶ, παγούρικ, κτένια, ὀστρίδια, μῆδαι, ἐχινάδες, καὶ σιπίαι, ἐξ ὧν τὰ περισσότερα εἰσάγονται ἀπὸ τὰ Νησῖα τῶν Πριγκίπων, καὶ τὰ λοιπὰ παράλια τῆς Προποντίδος.

Τὰ δὲ Κοπαδιαστὰ, ἧτοι τὰ καταβαίνοντα ἀγεληδὸν τὸ Φθινόπωρον ἀπὸ τὸν Εὐξείνιον Πόντον πρὸς τὴν Προποντίδα, καὶ ἀναβαίνοντα τὴν Ἀνοιξίν ἐντεῦθεν πρὸς ἐκεῖνον σκομβρία, λοφάρια, καὶ πελαμύδες, ἀπὸ τὰ ὁποῖα καὶ πελαμύδες τὸ Φθινόπωρον γινόμενα πασταὶ (Λακέρδαι) καὶ οἱ σκόμβροι τὴν Ἀνοιξίν ἀπαχοὶ (τζίροι) ξηραίνόμενοι, εἶναι ἄρθρα ἐμπορίας, μετακομιζόμενοι εἰς πολλὰ παραβοφορτῖα διὰ τὰ Νησῖα τῆ Ἀρχιπελά-

λάγυς. Γίνονται δὲ καὶ παστοὶ κολιοὶ ἐνταῦθα, καὶ τριχίαι (σαρδέλλαι), ἀλλὰ περισσότεροι εἰς τὸν Κόλπον τῆς Νικαίας, Νικομηδείας, καὶ τὸν Μαρμαρᾶν, καὶ ἐξάγονται ἐμπορικῶς διὰ τὰ εἰρημένα Νησία.

Ἀλιεύονται καὶ θύνοι, σπάνιοι ὅμως. Ἀνάγνωθι εἰς τὸ πρῶτον Βιβλίον τὰς Λέξεις Πηλαμύς, Σκόμβρος, Κολιοός, κ. τ. λ.

Τεχνητά. Ἡ Κωνσταντινούπολις, ἀποκαταστάσα Βασιλεύουσα παρὰ τῆς Κτίτερος αὐτῆς, καὶ ὑπερβάσα συγχρόνως τὴν Παλαιὰν Ῥώμην εἰς τὴν πολυτέλειαν, ὥστε αὐτὴ ἢ Νέα ὑπερεξουσίαζεν ἐκείνης τῆς παλαιωδείσης, μείνασα δὲ εἰς τῆς Γοτθικῆς αἰῶνας μόνη μεταξὺ τούτων Μεγαλοπόλεων τῆς εὐρυχωροτάτης Ῥωμαϊκῆς Ἐπικρατείας ἀκαταπόρθητος ἀπὸ τοῦς Σκυθικοῦς τῶν Βαρβάρων χειμάρρους περὶ τὰς δέκα ἑκατοντατηρίδας μετὰ τὴν κατάπτωσιν, καὶ ἐκβαρβάρωσιν τῆς Ῥώμης, διετήρησε τὸν τρυφηλὸν τρόπον τῶν Ἑλληνορῶμαίων, ἀπὸ τῶν ὁποίων τὸ εὐγειέστατον κατωκίσθη, καὶ κατὰ τὴν μαρτυρίαν τῶν συγχρόνων Ἱστορικῶν, ἐχρημάτισε μέχρι τῆς ἀλώσεως ἢ μόνη Ἀγορὰ τῆς Εὐρώπης διὰ τὰ ἐξαιρετώτερα ὑφαντὰ, καὶ τεχνουργήματα, καὶ τὰ Ἰνδικὰ προϊόντα, καὶ ἐνὶ λόγῳ τὸ καταφύγιον τῶν Ἐπιστημῶν, καὶ τὸ Σχολεῖον τῶν τεχνῶν, καὶ τῆς εὐγενεστέρης Ἡθικῆς.

Κατατροπώθεισα δὲ, συνέθαψεν ἐλευσινῶς μετὰ τῶν ἀθλίων πολιτῶν τῆς καὶ τὴν εἰς τὰς τέχνας, καὶ ἐπιστήμας ἐπιτηδειότητα καὶ προκοπὴν, καὶ ἄντις τῶν εἰς ταύτας εὐδοκίμων διεσώθη, προσφυγῶν εἰς τὴν Ἰταλίαν, μετέφερον ἐκεῖ καὶ τὴν προκοπὴν τε, καθὼς προοιμιάζοντες εἰς τὰ περὶ Ἐμπορικῆς Σπυδῆς ἐξιστορήσαμεν.

Προτιμηθεῖσα δὲ πάλιν παρὰ τῶν Ὀθωμανῶν Σουλτάνων ὡς Βασιλεύουσα, καὶ κατοικηθεῖσα ἀπὸ διαφόρους μετοίκης διὰ τὴν ἀμίμητον θέσιν τῆς, καὶ τὴν τρυφήν, καὶ ἀνάγκας τῶν κατοίκων, ἀπέκτησεν ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην τῆς Ὀθωμανικῆς Κράτους Πόλιν, τέχνας, καὶ εὐδοκίμει εἰς πολλάς ἐξαιρέτα, τὰς ὁποίας οἱ Εὐρωπαῖοι

Συγ.

Συγγραφείς, παραπονεμένοι διὰ τὰς ὀλίγας περὶ αὐτῶν ἰδέας των, ἢ δὲν τὰς γράφουσιν, ἢ ἀτελῶς τὰς ἐκθέτουσιν· ὥστε συγγράφων ἐγὼ ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ Πόλει, ἤθελα λείψῃ ἀπὸ τὸ χρέος μου, εἰ δὲν καταγράψω πληρέστερα περὶ τῶν ἐν αὐτῇ Τεχνῶν, αἱ ὁποῖαι, μὲ τὸ νὰ ἦναι πάμπολλοι, καὶ ἀστυνομικῶς ἀκανόνιστοι, μὲ ἀναγκάζουν νὰ μεταχειρισθῶ γενικωτέραν τινὰ μέθοδον, διαιρῶν αὐτὰς κατὰ τὴν ἐργαζομένην πρώτην ὕλην, ἀπὸ τὰ λεγόμενα τῆς Φύσεως Βασίλεια, ἢτοι Φυτικόν, Ζωτικόν, Ὀρυκτόν, καὶ Μικτόν.

Τέχνη ἀγαγόμενα εἰς τὸ Φυτικόν εὐδοκιμῶν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν αὐταί· Λεπτουργική· οἱ εἰς τὸ Πέραν καὶ τὸν Γαλατᾶν τεχνῆται Μαραγκοὶ Νησιῶται λεπτουργοῦσιν ἐξάίρετα μὲ πυξὸν, καρυδιᾶν, μαυρόξυλον (Καρὰ Ἀγάτζ) καὶ ἄλλα ποταπώτερα ξύλα, σκαμνία, τραπέζια, γραφεῖα, κιβώτια, κοιτίδας (Toilettes), κορωνίδας καθρεπτῶν, καὶ εἰκόνων, καὶ παρόμοια οἰκιακὰ ἐπιπλα, κατ' ἐντελῆ μίμησιν τῶν Εὐρωπαϊῶν ὁμοτέχνων των, εἰ δὲν ἐξαίρεθῇ τὸ στίλβωμα καὶ ἡ ὕλη, ἐπειδὴ μᾶς λείπουν ἐδῶ τὰ ὠραῖα τῶν Ἰνδιῶν ἐκεῖνα ξύλα.

Οἱ ἐντόπιοι δὲ ἐνασχολοῦνται κατασκευάζοντες εἰς πάμπολλα ἐργαστήρια, κιβώτια μὲ κυπαρισσῖνας σανίδας, καὶ ἄλλα ἀπὸ διάφορα ξύλα. Δογματίζοντες (ἐξισωταί) ὀνομαζόμενοι, διότι ἐξισάζουν, καὶ ὁμαλύνουν τὰς σανίδας, ἐτοιμάζοντες θύρας διὰ τὰς οἰκίας, κοιτῶνας, καὶ ταμεῖα, παράθυρα, θυρίδας, κ. τ. λ.

Ἄλλοι εἰς μέγα μέρος τῆς μακρᾶς Ἀγορᾶς (Οὐζοῦν Τζαρσισί) ἐτοιμάζουν μὲ τὸν τόννον περιστύλτα μικρὰ διὰ τὰς προκλίμακας τῶν προθαλάμων (κεφαλόσκαλα) τόντους κλωστικῆς, ὀλμῆς ξυλίνης, ἠλακάτας (ρόκας), ἀτράκτια, κτένια ὕφαντηρίων, ὕφαντήρια, ράβδους, συρίστρας, καὶ παντοῖα τοιαῦτα. Ἄλλοι γλύπτουσι καρυόξυλα κατὰ τὴν χρείαν εἰς διάφορα ξόανα, καὶ σχήματα διὰ τὰ τέμπλα τῶν Ἐκκλησιῶν, Εἰκονοστάσια, Θρόνους, Ἀμβωνας, Ἀναλόγια, καὶ ἄλλα γλυπτὰ ἐπιπλα,

πλα,

πλα, ἢ στολίσματα τῶν οἰκιῶν· οὗτοι ἐπιτηδεύονται καὶ εἰς τὸ Μωσαϊκὸν ἐξωκόλλημα πολυσχῆμων κοχλοστράκων (σαδελφίων) καὶ θαλασσίων χελώνων, καὶ μετ' αὐτὰ ἀναπληροῦν τὴν ἀτέλειαν τῆς στιλβώματος τῶν ξύλων. Εἰς τὸ Ἐγυπτῶπι ὑπὲρ τὰ τριάκοντα ἐργαστήρια κατασκευάζουσι, καὶ πωλοῦσι πολὺ πλῆθος ξυλίνων μικρῶν, καὶ εὐθηνῶν ξοάνων, καὶ ποικίλων παιγνίων ἀπλῶν, καὶ ζωγραφιστῶν δι' ἄθυρμα τῶν παιδίων. Εἰς τὸν Γαλατῶν εἶναι οἱ Τουλουμεπατζῆδες, ἢτοι Σιφωνοποιοί, καὶ οἱ Μακαρατζῆδες, τέχναι ἀναγκαῖαι διὰ τὸ Ναυτικόν. Λεπτουργοὺς ὀνομάζομεν ἐδῶ καὶ τὲς τέκτονας, ἴσως διὰ τὸ ξύλιον τῶν οἰκοδομῶν.

Συρικασιοί (Συρικτζῆδες). Οὗτοι κάμνουσι συρίκια, κούτάρια διὰ λόγχας, ταυτέρια, καὶ τὰ τοιαῦτα χονδροδελνυμένα.

Σανδαλοποιοί. Οἱ κατασκευάζοντες Σανδάλια ξύλινα (Γαλέντζες) πρόστυχα, κάρυνα, καὶ ἔτι κοχλοσκέπαστα (σεδερκαρένια). Ταῦτα ἐνασχολῶν πολλὰς τεχνίτας, ὡς πολυχρηστότατα εἰς τὰ λυτρά, καὶ κατ' οἶκον διὰ τὰς γυναῖκας.

Βαρυλλοποιοί (Βουτζᾶδες). Ἡ συντεχνία αὕτη φορολογεῖται ἀπὸ τὴν Ναυαρχίαν, καὶ εἶναι μεγάλη, ὥστε ἐμπορικὰ πολλὰ καράβια κάμνουσι ἐδῶ τὴν στίβαν τῶν Βαρυλλίωντων διὰ νὰ τὰ γεμίσουν ἀλλοῦ κρασίου, ἔλαια, καὶ τὰ τοιαῦτα.

Ναυποιοί. Χωρὶς νὰ συμπεριλάβωμεν τοὺς ναυπηγὰς τῆς στόλης, ναυποιοὺς διὰ ἐμπορικὰ καινῆρια καράβια, δὲν ἔχει ἡ Πόλις, εἰμὴ διὰ μικρὰ πλοιάρια, ἐξ ὧν περὶ τὰς 16 χιλιάδας καθ' ἡμέραν ναυτίλλονται εἰς τὸν Βόσπορον, καὶ τὸν Κεράτιον Κόλπον, λεπτότατα, καὶ ἐλαφρότατα, διὰ τῆτο καὶ ὀλιγοχρόνια, καὶ ταχύτατα, καὶ ὅλα ἐδῶ ναυπηγεῦνται.

Κωποποιοί (Κιουρεκτζῆδες). Καὶ εἰς ταῦτα ἐπιτηδεύονται οἱ τεχνῖταί μας ἐξαιρέτα, καθὼς καὶ εἰς τὰ πλοιάρια.

Πριοισταί. Οὗτοι σχίζουσι χοιρὰ κατάρτια, καὶ ἄλ.

ἄλλα ξύλα διὰ τὰ ἐξαιρετώτερα σανίδια τῶν οἰκοδομῶν.
Πισσῶται (Καλαφάται). Οὗτοι διορθῶνεν τὰ καράβια παντοίως μεγέθους μὲ στυππεῖον, καὶ πίσσαν, καὶ ἀλλαχοῦ, ἀλλὰ κυρίως εἰς τὸν αἰγιαλὸν τῆς Γαλατῆς, τῆς Χασκισίης, καὶ τῆς Σωσθενίου.

Καπνοσυριγγοποιοὶ (Τζιπτακτζῆδες). Οὗτοι ἐτοιμάζον ἰσάζοντες καὶ τρυπῶντες τὰς Καπνοσύριγγας, τῶν ὁποίων ἢ κατὰ χρῆσιν, ἐπικρατεῖ εἰς τὴν Τουρκίαν, καὶ ἢ τρυφή εἶναι μεγίστη, ὥστε καὶ οἱ τεχνῖται εἶναι ἐπιτηδειότεροι ἀπὸ τ' ἄλλα μέρη.

Καλαθοπλέκται (Σεπετζῆδες). Οἱ κατασκευάζοντες κοφίνους χονδρῆς διὰ τῆς ἀρτοποιίας, καὶ λαχανοκομιστάς, καὶ καλάθια διαφόρων σχημάτων, καὶ μεγεθῶν.

Χοινοποιοὶ (Κυττατζῆδες). Οἱ κατασκευάζοντες κυλινδρικούς Χοϊνίκας, κοιλὰ, καὶ χοϊνίκια, εἰς τὰ ὁποῖα ἢ ἐπιτίθεται σφραγὶς ἔγκραυστος πρὸς ἐνδειξιν ὅτι εἶναι μέτρως σωστῆ, καὶ διαδίδονται ἀπανταχοῦ, ἔτι δὲ κυλινδροειδῆ, καὶ ὠσειδῆ ἐπίπεδα σκεύη (κυτία) ψιλῶν πραγμάτων θήκας.

Κηπευοὶ (Παγτζεβάνιδες) καὶ Ἀμπελουργοὶ. Οἱ ἐπιμελέμενοι τὰ φυτὰ ταῦτα, καὶ καλλιεργοῦντες τῆς κήπης. Τὰ ἐντόπια κρασία εἶναι ἀπλᾶ, καὶ καλὰ.

Σχοινοποιοὶ (Σχοιναῖδες). Οἱ κατασκευάζοντες σχοινία πανναβήσια, καὶ λιγὰ διάφορα, μ' ὅλον τῆτο δὲν ἐξάρκουν εἰς τὰς χρεῖας τῆς Πόλεως, ἀλλ' οὔτε εἰς τὸν στόλον αὐτόν.

Τέχναι εἰς τὴν Ζωτικὴν Ἔγλην ἐνασχολέμεναι
εἰσὶν αὗται·

Σφαγεῖς, ἔχοντες Ἀρχισφαγέα (Κασαπτασισί) Βασιλικὸν Ἀξιωματικὸν, καὶ οἱ Μεϊδαντζῆδες, οἱ διανομεῖς τῶν στρατιωτικῶν κρεάτων μετὰ προνομίων· διότι Μεϊδαν (Πεδίον, πλατεῖα) ὁ τόπος, ὅπου διαμοιράζεται τὸ διὰ τὸ στρατιωτικὸν κρέας.

Βυρσοδέπται ἢ Σκυτοτόμοι (Ταβῆκοι). Εἰς ὅλην τὴν Τυρκίαν εὐδοκίμων αἱ τέχναι αὗται, καὶ εἰς τὴν Κωνσταν-

σταν·

στατινέπολιν είναι μεγάλη Συντεχνία πρὸς τὴν Ἑπτά-
πυργον Ἀκρόπολιν, ἔξω τῶν τείχους, καθὼς καὶ εἰς τὸν
Γαλατᾶν, καὶ εἰς τὴν Χρυσούπολιν ὅλοι ὅμως εἶναι
Τῦρκοι, καὶ Γενίτζαροι.

Ἰποδηματοποιοὶ, καὶ Κρηπιδοποιοὶ (Τζεσμεντζῆδες,
καὶ Παπουτζῆδες). Οὗτοι εἶναι πολλοὶ, καὶ τὰ ἔργα
των, καθὼς ὅλων τῶν κατασκευαζόντων ἐνδύματα, προ-
κρίνονται εἰς ὅλην τὴν Τουρκίαν. Εἰς τὰς κρηπιδοποιεῖς
συναριθμῶνται οἱ Γεμεντζῆδες καὶ Τερλικτζῆδες.

Ἐφιππιοποιοὶ (Σαράτζῆδες). Οἱ κατασκευάζοντες τὰ
χρειαῖα εἰς τὴν Ἰππασίαν ἐφίππια, ἱμάντας τῶν χα-
λιῶν, δισάκκια, περιζώματα, κ. τ. λ. Οὗτοι εἶναι ὅλοι
Τῦρκοι, καὶ ὁ τόπος τῆς ἀγορᾶς ἐπίσημος εἰς και-
ρὸν ἀποστασίας.

Διφθερουργοὶ (Γεναράδες, Κιουρκτζῆδες). Οἱ τοιοῦτοι
εσχνῖται ἐνταῦθα εἶναι ἐπιτηδειότεροι περισσότερο ἀπὸ
τὰς ἐν ὅλη τῇ Οἰκωμένῃ συντεχνίας των, διότι ἐν ταύ-
τῃ τῇ Βασιλευσίῃ καὶ δι' ἐπίδειξιν, καὶ διὰ τρυφὴν με-
ταχειρίζονται τὰς ὠραιότερας, καὶ πολυτελεστέρας δι-
φθέρας. Διὰ τῆτο καὶ ἡ Συντεχνία αὕτη ἔχει τὰ πρω-
τεῖα μεταξὺ τῶν λοιπῶν, καὶ τὸ ἐνταῦθα διφθερουργη-
μένον τῆς αὐτῆς ποιότητος, καὶ τῆ ἴσου μεγέθους προ-
τιμᾶται ἀπὸ τὸ ἀλλαχῆ δουλευμένον. Ἀπὸ τὰς διφθέ-
ρας ἄλλαι εἰσκομίζονται ἐργασμένα, καὶ ἄλλαι ὠμαί·
εἰς ὅλας ὅμως δίδουσι τὴν τελειότητα οἱ πολῖται διφθε-
ρουργοί.

Χορδοποιοὶ. Χορδὰς κατασκευάζουν ἐνταῦθα διαφό-
ρους, ἀλλ' ὄχι τόσον ἐντελεῖς ὡς τὰς Εὐρωπαϊκὰς, διὰ
τῆτο καὶ εἰσκομίζονται ξένα λεπταὶ διὰ τὰ μουσικὰ
ὄργανα.

Μεταξεργοὶ. Εἰς τὴν ἡδὴ ξηρὰν πολύστυλον Δεξάμε-
νὴν τοῦ παλαιοῦ Φόρου, κλώθεται πολὺ μετὰξι διὰ
τὰ ὑφαντήρια τῆς Πόλεως ἀπὸ πολλοὺς τεχνίτας ἄλ-
λὰ καὶ αἱ γυναῖκες κατ' οἶκον ἐνασχολοῦνται εἰς αὐτὸ
τὸ ἔργον.

Κηροποιοὶ (Μουμντζῆδες) διαιρέμενοι εἰς τὰς κάμ-
νον.

ροντας τὰ ἀγιοκηρία, καὶ εἰς τὰς ἀλειμματοκηρία ποιῶν-
τας.

Τέχνην ὅσαι ἐνατχολοῦνται εἰς Ὀρυκτὴν Ἔλκην,
καὶ Μέταλλα.

Πετραδισταὶ (Τζευχερῆδες, καὶ ἀπλῆστερον Τζεβαερ-
τζῆδες). Οὗτοι κοσμοῦσι μὲ πετράδια διάφορα στολίδια
γυναικῶν, καὶ δακτυλίδια, καὶ ἔτι κώπας μαχαίρων,
καὶ σπαθίων, καὶ τὰ θηκάρια τούτων, καθὼς καὶ ἄλ-
λα διάφορα ἐπιπλα μὲ τρόπον προκριτότερον ἀπὸ τὰς
Εὐρωπαϊκὰς διὰ τὴν προσάρμοσιν τῆς ὀρέξεως τῶν ἐντο-
πίων, καὶ εἰς τέτους ὑπάγονται.

Οἱ Γλύπται τῶν διαφόρων σφραγίδων εἰς τὰ ἀπα-
λώτερα πετράδια, μάλιστα μὲ Τερκαραβικὰ γράμματα,
ὥστε σχεδὸν δι' ὅλον τὸ Βασίλειον ἐνταῦθα γλύπτονται.

Οἱ Τορνεῦται τῶν Ἀδαμάντων Ἑβραῖοι, καὶ αὐτοὶ
εὐδοκιμῶσιν ὡς οἱ Ὀλλανδοὶ σχεδόν.

Οἱ Μαργαριτάρισται, καὶ οὗτοι Ἑβραῖοι Καραῖται,
ἐκλέγοντες καὶ βάλλοντες εἰς ῥυθμὸν, καὶ τάξιν τὰ
Μαργαριτάρια, τὰ ὁποῖα, καὶ τοὶ ζωτικὸν προῖον, ὑ-
πάγονται εἰς τὴν Πετραδιστικὴν.

Λιθοξόοι (Ταστζῆδες), ἐπιτηδεύοντες ὀλιγώτερον ἀ-
πὸ τὰς Παλαιὰς Ἑλληνας, καὶ τὰς τωρινούς Ἰταλούς,
ἀλλ' ἀρκετὰ καλὰ εἰς μάρμαρα τῆς Χίης, καὶ τὰ Μαρ-
μαρὰ διὰ στύλους, βρύσεις, καὶ ἄλλα στολισματα τῶν
οἰκοδομῶν, καὶ εἰς μνήματα, καὶ ἐπιτυμβίους πλά-
κας, ἐξ ὧν μόναι ἐπιζήητοι διὰ τὰ ἔξω μέρη εἶναι αἱ
ἀναβρύσεις (σατριβάνια).

Ἀσβεστουργοὶ (Κιρεστζῆδες). Οἱ καίοντες μεγάλας
ποσότητας ἀσβέστη εἰς τὰ παράλια τῆ Βοσπόρου, πρὸς
χρῆσιν τῶν ἀδιακόπων τῆς Πόλεως οἰκοδομῶν.

Πηλυργοὶ (Τζομπλετζῆδες, ἢτοι χυτροποιοὶ) πλάτ-
τοντες μὲ χῶμα κίτρινωπὸν τῆ Κεατχανέ, καὶ τῆ Μεγα-
χειμάρρου διάφορα ἀγγεῖα, ὡς πιθάρια, λαγήνια, χί-
τρας, πινάκια, καὶ ἄλλα παρόμοια γανωμένα, καὶ ἀ-
γάνωτα.

Κεραμείς (Κερεμιτζήδες), Πλινθουργοί, καὶ Καμινιδιοποιοί (Λελεπτζήδες), ἐξ ὧν οἱ τελευταῖοι ἐπιτηδεύονται ἐξάίρετα, ὥστε εἰς ὅλον τὸ Βασίλειον προτιμώμενα τὰ καμινίδια ταῦτα, αὐξάνων τὰ ἔργα, καὶ ἐργαστήριά των.

Ἵδραγωγοιοί (Συγιολτζήδες), οἱ ἐπιμελόμενοι τὰ Ἵδραγωγεία τῆς Πόλεως.

Λιθοστρώται (Καλδῖριμτζήδες), οἱ ἐπιμελόμενοι τὰς λιθοστρώτας ὁδούς τῆς Πόλεως.

Ἐλεψοί, Ἑβραῖοι ἔφροντες ποταπὰ ὑελία, καὶ ὀλίγα.

Οἱ Βαναυσουργῶντες τὰ Μέταλλα.

Χρυσὸν, καὶ Ἄργυρον.

Χρυσοχοί Κουγιαμτζήδες, οἱ τὰ σφουριστὰ καὶ ἔλατά, καὶ Δεκμετζήδες, οἱ τὰ χρυτὰ ἐργαζόμενοι. Ἀναγομένη καὶ ἡ τέχνη αὕτη εἰς τὰ πρὸς πολυτέλειαν συντείνοντα, εὐδοκιμεῖ ἐνταῦθα εἰς ὅλα τὰ συνήθη, καὶ εὐχρηστα ἀγγεῖα, καὶ ἐπιπλα, καὶ κοσμήματα ἀνδρῶν, γυναικῶν, καὶ ἵππων, καὶ ἡ Συντεχνία των ἐγκρίνεται, καθὼς τῶν διφθερυγῶν, καὶ εἶναι ἐπικερδής.

Ἐγκαυστηργοί, (Μινετζήδες). Τοιοῦτοι τεχνῖται ἀνεφάνησαν ἐσχάτως μερικοὶ Ἀρμένιοι, μαθητευθέντες εἰς τὴν Εὐρώπην, καὶ εὐδοκίμησαν ἐξάίρετα, ἀκολουθῶντες τῇ Ὀθωμανικῇ χρήσει εἰς ἀπλοὺν ἐγκαυστον, καὶ ἀσθοβαφῆ, ἐπειδὴ αἱ μορφαί, καὶ αἱ εἰκόνες, ἀπαγορεύονται ἀπὸ τὸ Κοράνι.

Συρματοποιοί (Συρμακέσιδες) εὐδοκιμοῦσι καὶ οὗτοι εἰς τὸ χρυσῶν, καὶ ἀργυρῶν σύρμα πλατύλεπτον διὰ τὸ καθαρώτερον τῆ μετάλλου, καὶ τὴν λαμπρότητα. Τὸ δὲ χρυσοσημά των εἶναι κατώτερον τῆ Ῥωσικῆ.

Χρυσοπεταλοποιοί (Βαρακτζήδες). Οὗτοι κατασκευάζουν χρυσᾶ, καὶ ἀργυρᾶ λεπτότατα πέταλα πολύχρηστα εἰς τὰς χρυσωτάς, καὶ ζωγράφους, ὥστε ἐξαρκοῦν δι' ὅλον τὸ Βασίλειον.

Νομισματοποιοί (Ταραπχανελῖδες). Τούτων οἱ ἔφοροι

ροι ψηφίζονται με Βασιλικά Διπλώματα, και κατήντησαν πλουσιώτατοι· ὑπ' αὐτῆς δὲ εἶναι και πολλοὶ ἐργάται. Τώρα ἐσχάτως ἐφεύρον και τὴν τέχνην τοῦ νακομισματοτυποῦν με τὸν τὸρνον, και μᾶς ἔδειξαν ὠραῖα νομίσματα. Οἱ περισσότεροι εἶναι Ἀρμένιοι, και ὅλως Χριστιανοί.

Χαλκόν.

Χαλκουργοὶ (Βακιρτζῆδες). Ἡ τέχνη αὐτὴ συνεκομίσθη καιτ ἀρχῆς τῆς Ἀλώσεως, μετα τῶν μετοικισθέντων Τραπεζουντίων παρα τῆ Μωάμεθ Β'. και οἱ τεχνίται ἐπιτηδεύονται καιτ ἐξάίρετον τρόπον εἰς παντοῖα σκεύη και ἀγγεῖα τῆς οἰκιακῆς οἰκονομίας, και ὄχι μόνοι τὰς ἐντοπίαις χρείας ἀναπληρῶσιν, ἀλλὰ και οἱ ἀπαταχῆ τῆ Βασιλείου εὐκατάστατοι ἐντεῦθεν λαμβάνουσι τὰ σκεύη των. Ὑποδιαίρῶνται δέ·

Εἰς Λεβητοποιοὺς (Καζανιτζῆδες), οἱ ὁποῖοι βαναυσουργῶν τῆς μεγάλης λέβητας τῶν λουτρῶν, και μικροτέραις δι ἄλλαις χρείας.

Εἰς τῆς κυρίως Χαλκουργοὺς, κατασκευάζοντας τὰ μικρότερα και ὠραιότερα ἀγγεῖα.

Εἰς τῆς Στιλβωτῆς, οἱ ὁποῖοι με τὸν τὸρνον στιλβῶνουσιν ἐξάίρετα τὰ σκεύη ταῦτα, και εἰς τῆτο ὑπερτερῶν τὰ χαλκώματα μας τὰ βαναυσουργῆμενα ἀλλαχῆ.

Κασσίτερον.

Εὐρίσκονται μερικά ἐργαστήρια τεχνιτῶν κατασκευῶν ζόντων σκεύη κασσιτερινά, ὡς παγῆρια, κλυστήρια, και τὰ παρόμοια, ἀλλ' ὀλίγα, και ποταπά.

Γανωταὶ (Καλαϊντζῆδες). Οὔτοι εἶναι πολλοὶ και ἐπιτηδεῖοι ἀναλόγως με τὴν μεγάλην χρῆσιν τῶν Ὀθωμανῶν εἰς σκεύη, και ἀγγεῖα χαλκίνα· εἶναι ὅμως ὄλοι Τῆρκοι, και ἐπιτηδεύονται ἐξάίρετα.

Τενεκετζῆδες, οἱ κατασκευάζοντες ἀπὸ σίδηρον γανωμένον διάφορα ἀγγεῖα, φανάρια, ὑδραγωγοὺς των οἰκιῶν, κ. τ. λ. Ὅλοι εἶναι Ἑβραῖοι, και πτωχοί.